

Ita- ja Pohjois-suomen maakuntien liittojen huippukokous

Vuokatti 1.9.2020

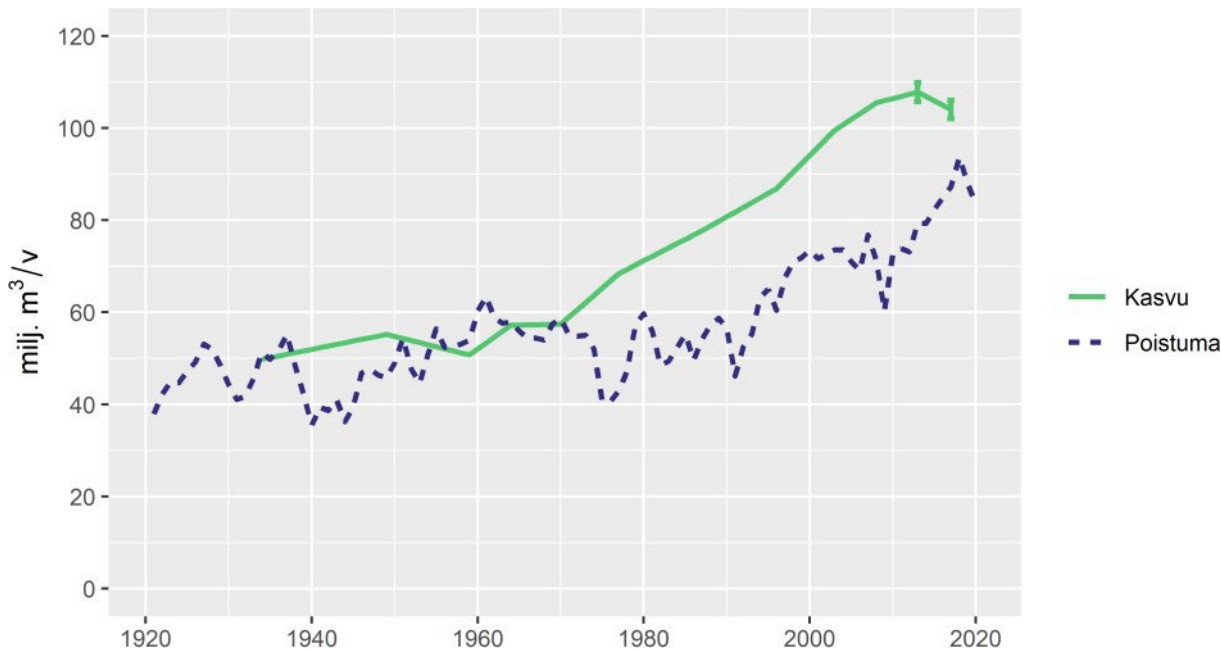
Arto Sorri

yhteysjohtaja, pohjoinen palvelualue

Suomen metsäkeskus

Hakkumahdollisuusarviot ja puuston kasvu

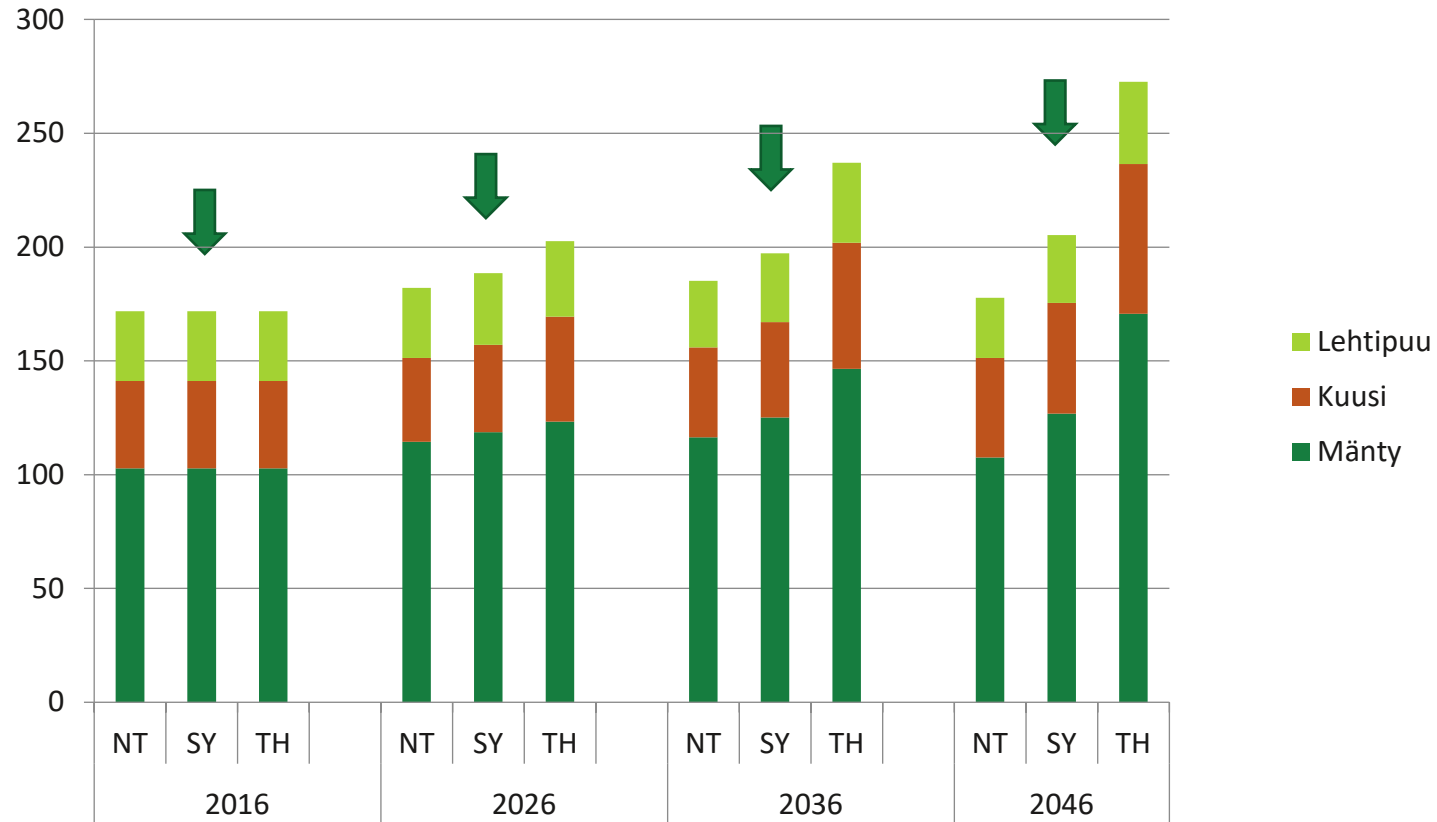
Puuston vuotuinen kasvu ja poistuma – koko Suomi

- Puuston kasvu 2014 – 2020: 103,5 miljoonaa kuutiometriä vuodessa
- Vähennystä edelliseen arvioon 4,3 miljoonaa kuutiometriä
- 1970-luvulta lähtien kasvu on tähän asti ollut jatkuvasti poistumaa (hakkuut, luontainen poistuma) suurempi
- Vaikka kasvu on pienentynyt, vuosien 2014 – 2020 kokonaispoistuma oli keskimäärin 83 % kasvusta

Hakkuumahdollisuusarvioiden mukainen puuston tilavuuden kehitys puulajeittain 2016-2046 Kainuu

milj, m³

Maakunnittaiset metsävara- ja hakkuumahdollisuusarviot

<https://www.luke.fi/maakunnittaiset-metsavara-ja-hakkuumahdollisuusarviot/>

Metsäbiotalouden merkitys Itä ja Pohjois-Suomen maakunnissa

Metsäbiotalouden osuus kansantaloudesta 2018

	Suomi	IP-maakunnat
Metsäbiotalouden tuotos	6,6 %	10,4 %
Metsäbiotalouden arvonlisä	4,7 %	8,2 %
Metsäbiotalouden työllisyys	2,7 %	4,4 %
Metsäbiotalouden investoinnit	2,6 %	4,5 %
Osuus tavaraviennistä	20,9 %	

Lähde: Metsäbiotalouden arvoketjut maakunnissa

Tapion raportteja nro 47 2021, Jouko Lehtoviita ja Tommi Tenhola

Metsäbiotalouden merkitys Itä- ja Pohjois-Suomessa 2018

	Suomi	IP-maakunnat	
Asukasluku	5 516 224	1 290 937	23 %
Metsäbiotalouden tuotos (milj. eur)	28 900	8 649	30 %
Metsäbiotalouden arvonlisä (milj. eur)	9 500	3 223	34 %
Metsäbiotalouden työllisyys	70 300	24 599	35 %
Metsäbiotalouden investoinnit (milj. eur)	1 450	485	33 %
Metsäbiotalouden arvonlisä eur/asukas	1 722	2 497	

Lähde: Metsäbiotalouden arvoketjut maakunnissa

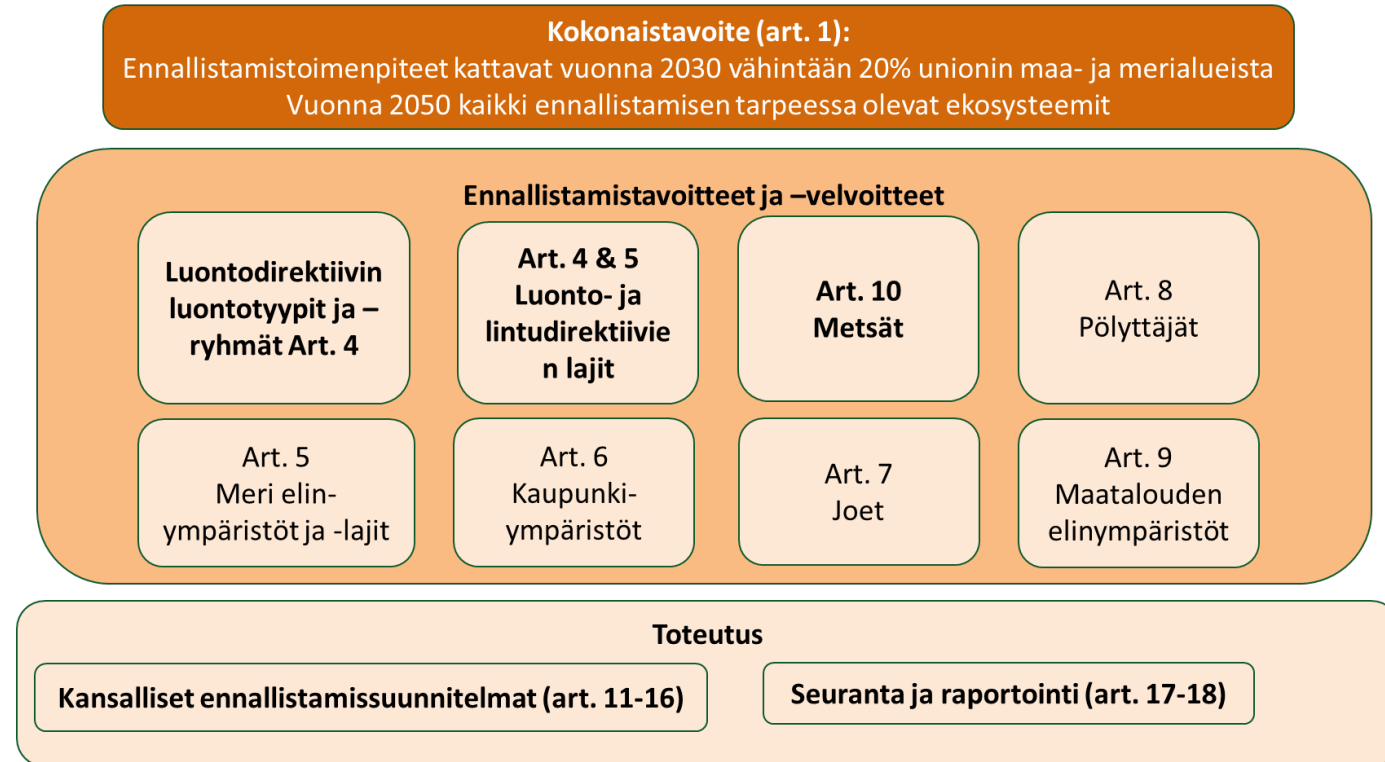
Tapion raportteja nro 47 2021, Jouko Lehtoviita ja Tommi Tenhola

Ehdotus asetukseksi luonnon ennallistamisesta

Tavoite ja velvoitteet jäsenmaille - kommentteja

EU:n Ennallistamisasetuksen (COM(2022) 304 final) tavoite

- Tavoite on luonnon tilaa parantamalla palauttaa monimuotoisuutta, lisätä luonnon muutosjoustavuutta (resilienssi) sekä edistää ilmastonmuutoksen hillinnän sekä siihen sopeutumisen tavoitteiden toteutumista.
- Jäsenvaltioille asetettu yhteinen tavoite on ennallistaa vähintään 20 prosenttia EU:n maa- ja merialueista vuoteen 2030 mennessä ja vuoteen 2050 mennessä kaikki ”ennallistamista tarvitsevat ekosysteemit”.

Metsiä koskeva toimenpiteet (1/2)

Jäsenvaltioiden tulee (sitovat tavoitteet):

- Ennallistaa *luontodirektiivin liitteen I* tilaltaan heikentyneitä elinympäristöjä vähintään 30 prosenttia vuoteen 2030, 60% vuoteen 2040 ja 90% vuoteen 2050 mennessä ("ei-hyvässä-kunnossa" olevasta alasta). Ennallistamiseen luetaan myös alueiden kytkeytyneisyyden parantaminen.
- Uudelleen palauttaa luontodirektiivin liitteen I elinympäristöjä luontotyyppiryhmän ulkopuolella, jotta suotuisa kokonaisviiteala voidaan saavuttaa.
- Parantaa ennallistamalla luonto- ja lintudirektiivilajien elinympäristöjen laatua ja määrää, perustaa elinympäristöjä ja parantaa kytkeytyneisyyttä.

Metsiä koskeva toimenpiteet (2/2)

- Parantaa kaikkien metsäekosysteemien tilaa kunnes tyydyttävä taso on saavutettu. Tavoitetaso määritetään kansallisesti. Tilan paranemista arvioidaan kansallisella tasolla kuudella mittarilla:
 - *pystyssä olevan lahopuun määrä, maassa olevan lahopuun määrä, eri-ikäisrakenteisten metsien määrä, kytkeytyneisyys, yleisten metsälintujen määrää sekä metsämaan orgaanisen hiilen varasto*
- Varmistaa, että ennallistamistoimet ja niiden toimeenpano (ml. rahoitus) kansallisessa ennallistamissuunnitelmassa ovat riittäviä EU:n yhteisen tavoitteen saavuttamiseksi. Komissio arvioi ennallistamissuunnitelman luonnoksen yhteistyössä jäsenvaltion kanssa.

Kommentteja EU:n ennallistamissäädökseen 1/2

Kansallisten lähtökohtien huomioiminen ja liikkumavaran säilyttäminen

- Asetus ei ota riittäväällä tavalla huomioon jäsenvaltioiden erilaisia olosuhteita ja lähtötilanteita. Sädöksen toimeenpanossa tulee säilyttää jäsenvaltioilla riittävästi liikkumavaraa ennallistamiskohteiden ja -toimenpiteiden valintaan.
- Sädöksessä ehdotettu kansallisista ennallistamissuunnitelmista toimii tehokkaan toimeenpanon välineenä vain, jos asetuksessa säilytetään riittävästi kansallista harkintavaltaa resurssien suuntaamiseksi kansallisesti tärkeimpiin kohteisiin.
- Asetuksessa tunnustetaan talousmetsien luonnonhoidon merkitys monimuotoisuuden edistämisen kannalta. Valitut mittarit eivät kuitenkaan kuvaa parhaalla mahdollisella tavalla luonnon monimuotoisuuden tilan paranemista talousmetsissä kaikissa jäsenvaltioissa. Siksi metsäindikaattoreiden valinnassakin on tärkeää säilyttää kansallista ja alueellista liikkumavaraa.

Ennallistamisen kustannustehokkuus ja kokonaistaloudelliset vaikutukset

- Toimenpiteiden kustannustehokkuuteen, sekä suoriin ja epäsuoriin talousvaikutuksiin tulee kiinnittää huomiota, jotta ennallistamistoimet voidaan kohdentaa mahdollisimman tehokkaasti ja järkevästi.
- Toimeenpanon jäsenvaltiokohtaiset kustannus- ja hyötyarviot ovat puutteellisia ja niissä käytetään EU-tason keskiarvoja. Kustannusarvioita tulisi täydentää arvioilla jäsenmaiden kansantalouteen kerrannaisvaikutuksineen. Kokonaistaloudellinen tarkastelu on tärkeää tehdä, jotta asetusehdotuksen taloudellisista vaikutuksista saadaan kokonaiskuva.

Kommentteja EU:n ennallistamissäädökseen 2/2

- Sädöksen vaikutusarvioinnin mukaan asetuksen toimeenpanosta seuraa erityisen suuria suoria kustannuksia muutamalle jäsenvaltiolle, ml. Suomelle noin mrd. euroa/vuosi. Ennallistamistoimia ja –kohteita joudutaan priorisoimaan ja ajoittamaan pitkälle aikavälille, mikä edellyttää, että kohteiden valintaa ja toimeenpanoa ohjaavan lainsäädännön tavoitteet ovat selkeät ja tunnistavat riittävässä määrin jäsenmaiden erityispiirteet ja olosuhteet.
- Ehdotuksen toimeenpanon kustannukset Suomelle ovat moninkertaiset keskimääräiseen jäsenvaltiokohtaiseen kustannukseen. Kustannusten tasapuoliseen jakautumiseen jäsenvaltioiden kesken tulee kiinnittää huomioita ehdotuksen toimeenpanossa.

EU:n metsäaloitteiden yhdenmukaisuus ja toimeenpanon selkeys

- Parhailaan laadittavissa EU:n metsiin liittyvissä aloitteissa luodaan osin päällekkäistä lainsäädäntö- ja politiikkakehystä. Päällekkäisen sääntelyn riskinä on myös, että esim. määritelmistä ja seurannan mittareista tulee toisistaan poikkeavia. Eri EU –instrumenttien toimeenpano, seuranta ja valvonta voivat muodostua hankalaksi.

Suomen metsäkeskuksen rooli EU-asioiden valmistelussa ja vaikuttamisessa

Metsäkeskuksen rooli EU-asioiden valmistelussa ja vaikuttamisessa

- Tukea kansallista EU-asioiden valmistelua tuomalla siihen metsällistä asiantuntemusta yhteistyössä muiden metsäalan toimijoiden kanssa.
- Tuoda EU -metsäasioiden käsittelyyn tietoa ja kokemuksia metsäpolitiikan toimeenpanosta sekä sen kehittämistyöstä hyödyntäen Metsäkeskuksen asiantuntemusta ja tuottamaa metsätietoa.
- Lisätä vuorovaikutusta ja viestintää EU-metsiin liittyvistä aloitteista ja niiden kansallisesta toimeenpanosta.
- Kasvattaa tietoa ja ymmärrystä EU:n politiikka- ja ohjelmatyöstä, jotka liittyvät erityisesti metsä-, ympäristö- ja ilmastokysymyksiin.

"Metsäkeskus on metsien kestävästä käytöstä palveleva ja edistävää tietoa- ja asiantuntijatalo. Tuotamme ratkaisuja, jotka auttavat metsänomistajia, muita asiakkaitamme ja yhteistyökumppaneitamme sekä yhteiskuntaa päätöksenteossa. Tarjoamme edistyksellisiä ja riippumattomia palveluja, jotka perustuvat parhaaseen metsätietoon, sen tehokkaaseen ja älykkääseen käyttöön sekä metsäalan käytännön kokemuksen tuomaan erikoisosaamiseen."

• *Suomen metsäkeskuksen strategia*

Millaisia toimia EU-vaikuttamisen tueksi?

- Tuotetaan päätöksenteon ja toimeenpanon tueksi tietoa ja vaikutusten arviointia EU:n aloitteiden merkityksestä metsien ja metsätalouden kannalta, huomioidaan myös alueiden erilaiset tilanteet ja vahvuudet
- Vahvistetaan EU-asioiden osaamista sekä vaikuttamisen resursseja
- Parannetaan **ennakoivaa vaikuttamista** hyödyntäen EU- ja kv-verkostoja
- Vahvistetaan viestinnällistä yhteistyötä
 - Tuotetaan ja viestitään ratkaisuisista, joita voidaan soveltaa myös muissa maissa; lisätään yhteistä "pääomaa" yhteisillä hankkeilla muiden maiden toimijoiden kanssa
 - Lisätään kaksisuuntaista vuorovaikutusta/dialogia EU metsäaloitteista ja –asioista metsänomistajien ja muiden toimijoiden kanssa

Kiitos mielenkiinnosta!